

PLA DE TREBALL 2015-2020 DGPA-XCT PER A LA CUSTÒDIA DEL TERRITORI A CATALUNYA

GENER 2015

En conveni entre:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

xct

xarxa de custòdia del territori

PLA DE TREBALL 2015-2020 DGPA-XCT PER A LA CUSTÒDIA DEL TERRITORI A CATALUNYA

COORDINACIÓ:

Direcció General de Polítiques Ambientals – Departament de Territori i Sostenibilitat i Xarxa de Custòdia del Territori

AUTORIA FOTOS DEL DOCUMENT:

Xarxa de custòdia del Territori

Document de difusió electrònica i edició impresa limitada en paper reciclat.
El podeu descarregar a: la secció del Centre de Recursos de la web de la xct (www.xct.cat) i també a la secció de medi ambient del web de la Generalitat de Catalunya.

CITACIÓ RECOMANADA:

Generalitat de Catalunya. 2015. Pla de Treball 2015-2020 DGPA – xct per a la custòdia del territori a Catalunya. 16 pàgines.

ÍNDIX

PLA DE TREBALL 2015-2020 DGPA – XCT PER A LA CUSTÒDIA DEL TERRITORI A CATALUNYA

1. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS	5
2. OBJECTIUS I ACCIONS OPERATIVES DEL PLA DE TREBALL	6
3. PRESENTACIÓ DE LES ACCIONS OPERATIVES	7
4. PREVISIÓ ECONÒMICA	14

1. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS

Fruit de la voluntat d'impulsar la custòdia del territori a Catalunya, el 2012 el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i la Xarxa de Custòdia del Territori (xct), després d'anys de col·laboració, van signar el Pla de treball de legislatura 2011-2014 DGPA-xct: "Per a la promoció de la custòdia del territori a Catalunya".

Aquest Pla de treball estableix un acord de col·laboració amb les accions que totes dues organitzacions es comprometien a desenvolupar conjuntament per tal de promoure la custòdia del territori a Catalunya fins el 2014. Aquest pla ha permès avançar de manera molt significativa en la promoció i la consolidació de la custòdia del territori com a estratègia innovadora per a la conservació del nostre entorn i la seva biodiversitat.

La custòdia del territori es defineix com una eina de gestió del territori que té com objectiu implicar els propietaris i usuaris del territori en la conservació i el bon ús dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics. És un mètode de treball eficaç i democràtic que es fonamenta en dos principis claus:

- Una aproximació transversal a la gestió i la conservació del territori.
- Una participació directa de la societat civil en les polítiques públiques i l'acció sobre el territori per a la conservació de la biodiversitat.

Entre les accions dutes a terme al llarg del Pla de Treball de Legislatura 2011-2014 DGPA-xct en destaquen l'elaboració d'un programa de desenvolupament de mesures fiscals i econòmiques de la custòdia del territori a Catalunya, l'execució d'una línia d'ajuts a entitats per impulsar els programes de custòdia i la participació i el lideratge de la custòdia del territori a Catalunya en projectes europeus.

En aquest context, el Pla de Treball DGPA-xct 2015-2020 que teniu a les vostres mans, mostra el compromís del Departament de Territori i Sostenibilitat i la xct de seguir treballant per a la promoció i la consolidació de les polítiques a favor de la biodiversitat i del patrimoni natural, mitjançant la promoció de la custòdia del territori com a eina central de col·laboració. Així mateix, estableix les accions prioritàries de treball per al desenvolupament i la institucionalització de la custòdia del territori al nostre país.

Santi Vila

Conseller de Territori i Sostenibilitat

Montserrat Barniol

Presidenta de la Xarxa de Custòdia del Territori

2. OBJECTIUS I ACCIONS OPERATIVES DEL PLA DE TREBALL

El Pla de Treball DGPA-xct 2015-2020 vol donar compliment a 3 objectius específics i 10 Accions Operatives:

OBJECTIU 1

Intensificar l'aliança i la concertació públicoprivada per a la promoció de la custòdia del territori

- AO1. Desenvolupament d'accions prioritàries de la Comissió per al Desenvolupament de la Custòdia del Territori (CDCT)
- AO2. Aplicació de mesures fiscals i econòmiques a favor de la custòdia del territori
- AO3. Foment de l'actuació dels ens locals com a entitats de custòdia, i encaix amb la legislació de governs locals i urbanística
- AO4. Participació en l'impuls i l'elaboració de la Llei de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural en matèria de custòdia del territori

OBJECTIU 2

Desenvolupar accions marc de promoció, suport i impuls de la custòdia del territori a Catalunya i del teixit social que la fa possible i necessària

- AO5. Promoció de l'economia verda en la custòdia del territori
- AO6. Promoció de l'impacte social i la implicació ciutadana en la custòdia del territori
- AO7. Augment de l'abast territorial de la custòdia del territori a Catalunya
- AO8. Organització d'actes institucionals conjunts

OBJECTIU 3

Impulsar les bones pràctiques i la qualitat en la custòdia del territori

- AO9. Eines i serveis per a la qualitat de la custòdia del territori
- A10. Foment de Grups de Treball de custòdia del territori per àmbits temàtics i d'actuació
- A11. Impuls del treball en xarxa per a la custòdia del territori més enllà de Catalunya

3. PRESENTACIÓ DE LES ACCIONS OPERATIVES

Aquest Pla de Treball assumeix, i considera encara vigents i de gran interès, les 37 recomanacions proposades per la Comissió de Desenvolupament de la Custòdia del Territori (CDCT)¹ el 2010.

La CDCT va ser creada al 2008 amb l'objectiu d'impulsar actuacions d'ordre institucional que permetin la concreció i establiment de mesures de foment de la custòdia del territori a Catalunya, i compta amb la participació de diversos Departaments de la Generalitat (Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural; Economia i Coneixement; Governació i Relacions Institucionals; Justícia; Presidència i Territori i Sostenibilitat).

Bona part de les 37 recomanacions proposades per la CDCT ja s'han treballat al llarg del Pla de Treball de Legislatura DGPA-xct 2011-2014. En d'altres casos però, cal seguir-hi treballant durant aquest nou Pla de Treball per a garantir-ne el seu compliment.

Per això, es fa esment al llarg del document de la possible vinculació de les accions definides amb les 37 recomanacions proposades per la CDCT.

Tanmateix, aquest pla prioritza 8 accions i subaccions, considerades clau i identificades amb un asterisc (*).

¹ Generalitat de Catalunya. 2010. Reforçar la custòdia del territori per millorar la biodiversitat: Document de conclusions 2010 de la Comissió per al Desenvolupament de la Custòdia del Territori a Catalunya. 24 pp.
http://www.xct.cat/mm/file/cdr/CDCT_Refor%C3%A7ar_la_custodia_del_territori_per_millorar_la_biodiversitat.pdf

AO1. Desenvolupament d'accions prioritàries de la Comissió per al Desenvolupament de la Custòdia del Territori (CDCT)

A continuació, es destaquen les accions prioritàries en que treballarà la CDCT durant el Pla de Treball:

- Desenvolupament de mesures contractuals de dret civil que facilitin l'establiment d'acords custòdia del territori, la seva seguretat jurídica i el seu registre públic. (Recomanació CDCT 1)
- Establiment del patrimoni fiduciari com a mecanisme d'interès per a la custòdia. (Recomanació CDCT 3)
- Desenvolupament de la figura d'entitat de custòdia com a gestora de finques de titularitat pública i col·laboració en la identificació de possibles acords de custòdia en finques propietat de la Generalitat de Catalunya. (Recomanacions CDCT 11, 12 i 13)
- Presència d'organitzacions de custòdia del territori en òrgans consultius i de participació del Govern català. (Recomanació CDCT 33)
- Creació d'un sistema d'homologació i registre d'acords de custòdia del territori. (Recomanacions CDCT 6, 7, 9, 10, 15 i 16) (*)

AO2. Aplicació de mesures fiscals i econòmiques a favor de la custòdia del territori (*)

Entre aquestes mesures són prioritàries les següents:

- Desgravacions i incentius fiscals per als propietaris de finques amb acords de custòdia del territori. (Recomanació CDCT 22)
- Instruments financers públics de suport a la custòdia del territori, tal com convocatòries d'ajuts per a projectes de conservació basats en la custòdia del territori i convocatòries de suport per a la contractació de tècnics de custòdia del territori per part d'entitats de custòdia del territori. (Recomanacions CDCT 19 a 21)

AO3. Foment de l'actuació dels ens locals com a entitats de custòdia, i encaix amb la legislació de governs locals i urbanística

Els ens locals són agents actius del territori amb coneixement de la realitat social i territorial, i cada vegada més presents a la xct.

Amb aquesta acció es preveu fomentar formes de participació més directa dels ens locals en la gestió del medi natural, que afavoreixin la seva implicació en el desenvolupament de la custòdia del territori i en els objectius públics de conservació.

Preveu, entre d'altres, la creació d'un Grup de Treball de la xct de custòdia del territori i ens locals.

Aquesta acció té vinculació amb les Recomanacions de la CDCT relacionades amb el bloc 5 (Recomanacions CDCT 23 a 32)

AO4. Participació en l'impuls i l'elaboració, de la Llei de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural en matèria de custòdia del territori (*)

En aquesta acció s'inclou la contribució tècnica i institucional de la xct en el procés d'elaboració de la Llei de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural, donada la rellevància que tindrà en els aspectes referents a la custòdia del territori. (Recomanacions CDCT 2, 6, 7, 8, 11, 14, 15)

AO5. Promoció de l'economia verda en la custòdia del territori (*)

L'economia verda persegueix la millora del benestar humà i l'equitat social, així com la reducció dels riscos ambientals i la pressió sobre els sistemes naturals, alhora que permet un desenvolupament econòmic sostenible i un consum eficient dels recursos.

Amb aquesta premissa, aquesta acció posa en valor com la conservació del territori i la seva biodiversitat esdevenen un àmbit innovador i emprenedor que genera noves oportunitats de negoci en el marc de l'economia verda.

I en particular, preveu fer-ho a través de les següents accions:

- Foment i desenvolupament de l'ecoturisme i de les activitats de lleure i d'educació ambiental en entorns amb acords de custòdia del territori, i de les línies de negoci d'entitats i propietaris de custòdia basades en el turisme, la cultura i el lleure en el medi natural.
- Promoció de la producció i de la comercialització de productes de l'agricultura, la ramaderia i la pesca de custòdia.
- Foment d'instruments financers diversificats, públics i privats, que donin suport a projectes de conservació del patrimoni natural, de gestió forestal i de desenvolupament rural, en els quals la custòdia del territori hi participi en tant que factor estratègic i de garantia d'implicació social (com per exemple, el Fons Andrena, programa Leader, etc.). (Recomanacions CDCT 17 i 18)

AO6. Promoció de l'impacte social i la implicació ciutadana en la custòdia del territori

La custòdia del territori ofereix un marc idoni per fomentar noves formes d'implicació social amb la natura.

Aquesta acció es durà a terme principalment amb el desenvolupament d'actuacions vinculades a:

- La plataforma web de difusió i implicació ciutadana www.viulaterra.cat, que ha d'esdevenir el referent informatiu per difondre, sensibilitzar i implicar la ciutadania en la conservació del territori del nostre país. (*)
- Iniciatives i activitats de participació social: voluntariat, Setmana de la Custòdia del Territori, Programa Empreses d'acord amb la terra, etc.

Aquesta acció té vinculació amb les Recomanacions de la CDCT relacionades amb el bloc 6 (Recomanacions CDCT 34 a 37)

AO7. Augment de l'abast territorial de la custòdia del territori a Catalunya (*)

Per tal de poder ampliar i millorar l'impacte actual de la custòdia del territori, aquesta acció preveu afavorir l'extensió de la custòdia del territori a aquelles àrees de Catalunya a on actualment no hi ha suficient presència, a partir de les següents línies:

- Estimular que algunes de les entitats de custòdia de Catalunya ampliïn el seu abast territorial.
- Afavorir iniciatives de custòdia d'àmbit local, on actualment no hi hagi cap entitat que pugui donar resposta a les necessitats de conservació.

La xct treballarà per desenvolupar la seva capacitat d'actuar com a impulsor o garant, en aquells casos en que això afavoreixi l'augment de l'abast territorial de la custòdia a Catalunya.

AO8. Organització d'actes institucionals conjunts

Entre les activitats regulars de la xct hi ha l'organització d'actes específics per a formar i informar el conjunt dels agents implicats i els ciutadans en general sobre la custòdia del territori. En aquesta acció s'inclouen aquells actes de major transcendència social i institucional, on es buscarà visualitzar l'aliança públicoprivada existent a Catalunya entre la DGPA, la xct i altres agents socials i institucionals en la promoció de la custòdia del territori.

Entre les activitats previstes s'hi inclou:

- Trobada anual de propietaris de custòdia del territori.
- Jornada anual de la xct.
- Setmana de la Custòdia del Territori.

AO9. Eines i serveis per a la qualitat de la custòdia del territori

Aquesta acció inclou aquelles iniciatives i activitats de caràcter regular de la xct orientades a la millora de la qualitat i les bones pràctiques en la custòdia del territori. Com per exemple:

- Sistema d'assessorament i capacitatció per a la custòdia del territori. (*)
- Desenvolupament de recursos per a l'aplicació de les bones pràctiques en custòdia del territori.
- Formació per a la custòdia del territori (cursos, seminaris, sortides tècniques, etc.).
- Elaboració de l'inventari d'acords de custòdia del territori. (*)
- Eina de seguiment d'acords de custòdia del territori (EGAC).

A10. Foment de Grups de Treball de custòdia del territori per àmbits temàtics i d'actuació

La custòdia del territori inclou una àmplia varietat d'àmbits d'actuació en funció de si l'objectiu de conservació recau en un espai agrari, fluvial, marí, forestal o d'algun altre tipus.

Fruit d'això, i de les particularitats i especificitats necessàries per cada àmbit d'actuació, la xct ha fomentat al llarg del Pla de Treball de Legislatura 2011-2014 DGPA-xct la creació de diversos grups de treball temàtics formats i coordinats per entitats membres de la xct (actualment existeixen 3 grups de treball: Grup de Treball de Custòdia Marina, Grup de Treball de Custòdia Fluvial, i Grup de Treball de Custòdia Agrària).

Durant aquest Pla de Treball es preveu donar continuïtat i consolidar els grups de treball ja existents, i es contempla la possibilitat de crear-ne de nous: Grup de Treball de Custòdia i Ens Locals (vinculat a l'acció AO3), Grup de Treball de Custòdia i Educació Ambiental, etc.

A11. Impuls del treball en xarxa per a la custòdia del territori més enllà de Catalunya

Es desenvoluparan accions per estructurar el treball en xarxa de les entitats i dels propietaris de custòdia, afavorint aliances estratègiques entre entitats de custòdia, i participant en estructures supranacionals, com el Foro Estatal de Redes i Entidades de Custodia del Territorio (FRECT), la xarxa Eurosite o els socis de projectes europeus com el LandLife, el LandAcces, o la promoció d'una xarxa europea de custòdia del territori i d'una xarxa mundial de custòdia del territori.

4. PREVISIÓ ECONÒMICA

A continuació es presenten els imports anuals que el DTES destinarà a aquest Pla de Treball, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, a través del conveni de col·laboració amb la xct i a través de la despesa pròpia.

TOTAL/ANY	
450.000,00€	
150.000,00€	300.000,00€
Corresponent a l'import anual assignat al conveni de col·laboració amb la xct.	Corresponent a l'import anual assignat a la línia de subvencions per a la contractació de tècnics experts en custòdia del territori.

En conveni entre:

PLA DE TREBALL 2015-2020 DGPA - XCT

GENER 2015